

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Metodologia historii i metody badań historycznych
	angielskim	Methodology of history and methods of historical research

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Dyscyplina/sekcja	Historia/Sekcja Nauk Humanistycznych
1.2. Forma kształcenia	stacjonarna
1.3. Poziom kształcenia	Szkoła Doktorska/ I rok
1.4. Osoba prowadząca zajęcia	dr hab. Grzegorz Miernik, prof. UJK
1.5. Kontakt	grzegorz.miernik@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	przedmiot dyscyplinowy w sekcji
2.2. Język wykładowy	język polski

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	Wykład; ćwiczenia	
3.2. Liczba godzin	30 (15 w.; 15 ćw.)	
3.3. Miejsce realizacji zajęć	zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.4. Forma zaliczenia zajęć	Egzamin; zaliczenie z oceną	
3.5. Metody dydaktyczne	- wykład - wykład konwersatoryjny - dyskusja - prezentacje - praca z tekstem	
3.6. Wykaz literatury	podstawowa	F. Ankersmit, Narracja, reprezentacja, doświadczenie. Studia z teorii historiografii, red. E. Domańska, Kraków 2004; P. Burke, Historia i teoria społeczna, Warszawa-Kraków 2000; E. Domańska, Historie niekonwencjonalne. Refleksje o przeszłości w nowej humanistyce, Poznań 2006; Historia – dziś. Teoretyczne problemy wiedzy o przeszłości, red. E. Domańska, R. Stobiecki i T. Wiślicz, Kraków 2014; Historia, metodologia, współczesność, red. J. Pomorski, Lublin 1998; J. Pomorski, Historyk i metodologia, Lublin 1991, Topolski, Świat bez historii, Poznań 1998; Wprowadzenie do metodologii historii, red. E. Domańska, J. Pomorski, Warszawa 2022.
	uzupełniająca	P. Burke, Historia kulturowa. Wprowadzenie, Kraków 2012; E. Domańska, Historie niekonwencjonalne. Refleksja o przeszłości w nowej humanistyce, Poznań 2006; M. Handelsman, Historyka, Warszawa 2010; Historia, mentalność, tożsamość. Studia z historii, historii historiografii i metodologii historii, red. K. Polasik-Wrzosek, W. Wrzoska i L. Zaskilniaka, Poznań 2010; D. R. Kelley, Granice historii. Badania przeszłości w XX wieku, Warszawa 2009; W. Kula, Problemy i metody historii gospodarczej, Warszawa 1983; Światopoglądy historiograficzne, red. J. Pomorski, Lublin 2002; Teoria wiedzy o przeszłości na tle współczesnej humanistyki. Antologia, red. E. Domańska, Poznań 2010; J. Topolski, Wprowadzenie do historii, Poznań 1998;; H. White, Proza historyczna, red. Ewy Domańska, Kraków 2009; W. Wrzosek, .Historia - kultura – metafora. Powstanie nieklasycznej historiografii, Wrocław 2010

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)
C 1. Nabycie przez studenta wiedzy na zaawansowanym poziomie dotyczącej metodologii historii i miejsca we współczesnej humanistyce.
C 2. Nabycie umiejętności stosowania różnych metod w badaniach historii oraz formułowania i uzasadniania sądów o najnowszych dokonaniach naukowych w tym zakresie.
C 3. Kształtowanie kompetencji dotyczących samodzielnego realizowania projektów badawczych i wypełniania obowiązków związanych z działalnością naukowo- badawczą.
C.4. Wdrożenie podstaw refleksji metodologicznej w zakresie badań różnego typu.

4.2. Treści programowe Od pieśni w starożytnej Grecji do profesjonalnej dyscypliny naukowej. (W) Metodologia historii. Wiek XX i XXI. (W) Historia a pamięć historyczna. (W) Historia a polityka historyczna. (W) Nowa humanistyka (dziedziny wiedzy; wybrane przykłady współczesnych badań). (W) Proces badawczy; technika badawcza a obszar badawczy; problem i pytania (W): Awangardowe nurty badawcze historii (W)   Heurystyka i hermeneutyka. Metody badawcze stosowane w historii politycznej, społecznej i gospodarczej (bezpośrednia i pośrednia, statystyczna, geograficzna, filologiczna, socjologiczna) Nowe metody badawcze we współczesnej humanistyce. Metody: genealogiczna, biograficzna, propozograficzna. Narracje autobiograficzne a metoda biograficzna. Interdyscyplinarność Historia kulturowa, (historia antropologiczna; mikrohistoria) Studium przypadku Przeciwhistoria; historia mniejszości. (historia mniejszościowa) Teorie spiskowe Historia alternatywna i kontryfaktyczna Historia ekologiczna i środowiska Nowe nurty badawcze XX/XXI w. (historia zwierząt, historia roślin, historia rzeczy; nekrohumanistyka)

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia

Efekt	Doktorant, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do efektów uczenia w Szkole Doktorskiej
w zakresie WIEDZY:		
W01	ma poszerzoną wiedzę z zakresu najnowszych osiągnięć naukowych, obejmującą podstawy teoretyczne, zagadnienia ogólne oraz wybrane zagadnienia szczegółowe właściwe dla dyscypliny naukowej, w której przygotowuje rozprawę doktorską	SD_W01
W02	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu tendencji rozwojowych w dyscyplinach związanych z prowadzoną tematyką badawczą	SD_W02
W03	ma poszerzoną wiedzę z zakresu metodologii badań naukowych, w tym analizy statystycznej wyników	SD_W03
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	potrafi zdefiniować cel i przedmiot badań, formułować hipotezy badawcze w zakresie dyscypliny, w której przygotowuje rozprawę doktorską	SD_U01
U02	potrafi opracować plan badań, w tym zaawansowaną procedurę badawczą i oryginalną koncepcję badań	SD_U02
U03	potrafi wykorzystać wiedzę z różnych dyscyplin do identyfikowania, formułowania oraz twórczego rozwiązywania złożonych problemów lub realizowania zadań badawczych	SD_U03
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	potrafi poddać krytycznej analizie własny wkład w rozwój dyscypliny, w której przygotowuje rozprawę doktorską oraz dorobek naukowy innych badaczy w tej dyscyplinie	SD_K01
K02	potrafi uzasadnić znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	SD_K02
K03	potrafi w sposób niezależny prowadzić badania naukowe z uwzględnieniem zasady publicznej własności wyników badań naukowych oraz ochrony własności intelektualnej	SD_K03

4.4. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)*	3	65% powierzonych studentowi prawidłowo wykonanych zadań
	3,5	66 – 76% powierzonych studentowi prawidłowo wykonanych zadań
	4	77-85% powierzonych studentowi prawidłowo wykonanych zadań
	4,5	86-93 % powierzonych studentowi prawidłowo wykonanych zadań
	5	94-100 % powierzonych studentowi prawidłowo wykonanych zadań
ćwiczenia (C)*	3	65% powierzonych studentowi prawidłowo wykonanych zadań
	3,5	66 – 76% powierzonych studentowi prawidłowo wykonanych zadań
	4	77-85% powierzonych studentowi prawidłowo wykonanych zadań
	4,5	86-93 % powierzonych studentowi prawidłowo wykonanych zadań
	5	94-100 % powierzonych studentowi prawidłowo wykonanych zadań

* Niepotrzebne usunąć!